

Lildstrand, 18. december 2022

Kære medlemmer af Hawboernes Forening

Julen står atter for døren og endnu et begivenhedsrigt år går hastigt på hæld. Til jer fra os: En julehilsen med ønsket om en rigtig glædelig jul og et godt nytår – og et tilbageblik på 2022.

TAK for opbakning og støtte til Hawboernes Forening i 2022. På gensyn i 2023.

**Varme julehilsener fra Bestyrelsen i Hawboernes Forening, Lildstrand
Tove, Lene, Mona, Karin, Hanne Marie, Birthe og Mette**

ARRANGEMENTER 2022:

- ✚ Et veltilrettelagt pinseløb den 5. juni. Tak til o-løberne fra Svenstibakkevej for det gode initiativ
- ✚ Sankthansaften med hyggelig fællesspisning og bål på stranden en smuk midsommeraften
- ✚ Generalforsamling med pænt fremmøde i begyndelsen af juli
- ✚ Sommermarked i Hawboernes Hus med flot kunsthåndværk fra lokalområdet
- ✚ Udviklingsværksted i september i Hawboernes Hus om Nationalpark Thy, Dark Sky Park og o-løb
- ✚ Mad og musik med Martin Kanstrup i Hawboernes Hus i oktober
- ✚ Vinsmagning og tapas i november
- ✚ – Husk den **traditionsrige juletræsfest for børn og voksne i Hawboernes Hus den 28.12., kl. 19**

IGANGVÆRENDE UDVIKLINGSPROJEKTER

- ✚ **Dark Sky Park Bulbjerg:** Hawboerne er i fuld gang med at udarbejde den omfattende ansøgning. Det sker i god dialog med International Dark Sky Association (IDA), Naturstyrelsen Thy og Thisted Kommune. Forventningen er, at Dark Sky Park Bulbjerg kan blive certificeret i løbet af 2023. (Støt op om dark sky og miljøvenlig belysning, som I kan læse mere om [HER](#) – og på side 2.)
- ✚ **Nationalpark Thy "fra Agger til Bulbjerg":** Nationalpark Thy går klart ind for den foreslåede udvidelse med statens fredede arealer mellem Vigsø og Bulbjerg. 2022 har budt på drøftelser mellem nationalparken, miljøministeriet og Thisted Kommune. Sidstnævnte har ikke ligefrem været nogen dialogsgørende part i sagen. Her i december er det lykkedes os at få en aftale i stand om, at Hawboerne indkalder kommune, nationalpark og øvrige interessenter til dialogmøde i marts måned, så der omsider kan udveksles fakta, inden Thisted Kommune tager endelig stilling.
- ✚ **Hawboernes Hus** er i 2022 blevet udvidet med et rummeligt depot og har fået nyt tag på tilbygning, solceller, nye varmepumper mm. Renoveringen fortsætter i 2023.
- ✚ **O-løb i Lild Plantage:** Hawboerne støtter det spændende projekt findveji.dk i Lild Klitplantage, som o-løberne på Svenstibakkevej arbejder på i samarbejde med Naturstyrelsen Thy.

Husk at tjekke projektnyt på hawboerne.dk ... Og læs mere om dark sky på næste side.

DARK SKY PARK BULBJERG....

Området Bulbjerg-Troldsting-Lildstrand er hjemsted for noget af Danmarks allerdybeste nattemørke.

I Danmarks større byer vil du i vinterhalvåret kunne se 20-30 klare stjerner på en skyfri aften.

Besøger du derimod et af landets allermørkeste steder, Lildstrand-Bulbjerg-Troldsting, vil du kunne se 2.000-3.000 stjerner. På den mørke nattehimmel vil du også kunne se satellitter og den Internationale Rumstation (ISS) bevæge sig hen over himlen.

Foto: Katharina Fossgreen

Dark Sky-certificering er naturbeskyttelse og energibesparelse

Lysforurening er en meget gennemgribende form for miljøændring, som kan påvirke mennesker og visse dyr og plantearter negativt. Mere end 80 procent af verdens befolkning og 99 procent af den europæiske befolkning lever [under lysforurenede himmel](#). Også det meste af Danmark er lysforurenede. Derfor er områder med dybt nattemørke som ved Bulbjerg-Troldsting-Lildstrand på verdensplan en sjældenhed; noget naturgivent, man ikke kan købe eller bygge sig til.

[International Dark Sky Association, IDA](#), er en non-profit organisation, som arbejder for at beskytte og bevare nattemørket og som certificerer nye dark sky parker efter en forudgående proces, som omfatter lysmålinger, borgermøder, udarbejdelse af ansøgning mm. I december 2022 er der ca. 120 certificerede dark sky parks på verdensplan, heraf 20 i Europa, én i Danmark/Norden: Møn/Nyord. Beboerforeninger på Anholt og Mandø arbejder – som Hawboerne i Lildstrand – på at blive IDA-certificeret.

I en Dark Sky Park skal der være et beboet område med belysning. Det er ikke tilstrækkeligt blot at udpege et ubeboet, mørkt område til certificering. Hensigten hermed er at skabe øget bevidsthed om nattemørkets betydning for natur og menneskers sundhed og fremme brugen af miljøvenlig, hensigtsmæssig belysning, hos private og myndigheder. Naturstyrelsen Thy er med. Thisted Kommune er med. Vi håber, DU også er med og vil tjekke din udendørsbelysning.

SÅDAN KAN DU VÆRE MED TIL AT BESKYTTE NATTEMØRKET I LILDSTRAND

1. Brug kun udendørs belysning, når og hvor det er nødvendigt. Brug bevægelsesføler eller timer.
2. Skærm lyskilden, så den kun lyser nedad, ikke opad
3. Lad ikke lyset været kraftigere end nødvendigt
4. Brug lys med varm (gullig) farvetone – maks. 3000 kelvin

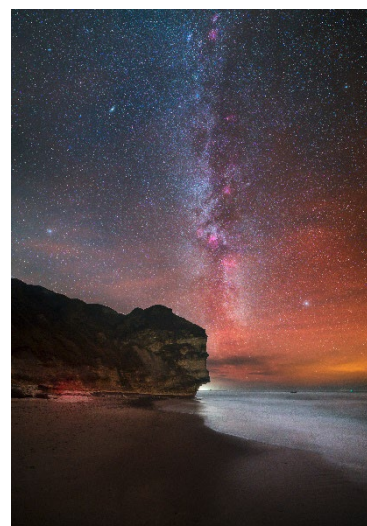
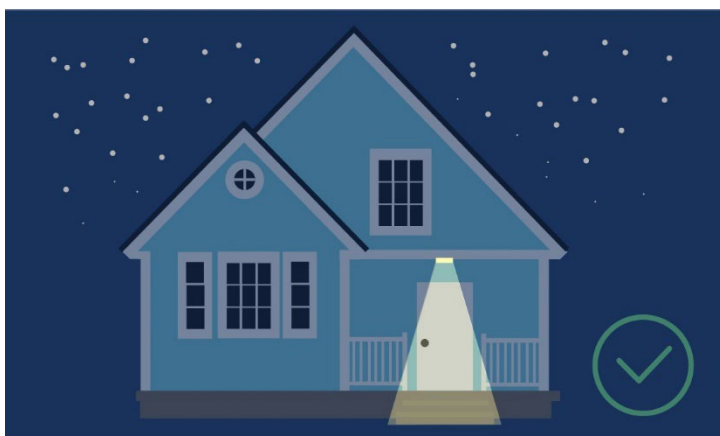

Foto: Ruslan Merzlyakov